

Công tác tuyên truyền đối với sự phát triển bền vững kinh tế biển ở Quảng Bình

TS. HOÀNG THANH HIẾN

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quảng Bình

PGS.TS. ĐINH TRUNG THÀNH

Trường Đại học Vinh

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Quảng Bình là tỉnh ven biển miền Trung, có bờ biển dài 116,04 km với 5 cửa sông, trong đó có hai cửa sông lớn, có cảng Nhật Lệ, cảng Gianh, cảng Hòn La, vịnh Hòn La với diện tích mặt nước 4 km², độ sâu trên 15 m. Trên đất liền có diện tích khá rộng (trên 400 ha) thuận lợi cho việc xây dựng khu công nghiệp gần với cảng biển nước sâu. Bên cạnh đó, bờ biển có nhiều thắng cảnh đẹp, cùng với thêm lục địa rộng gấp 2,6 lần diện tích đất liền tạo cho Quảng Bình có một ngư trường rộng lớn và phong phú về loài, trong đó có những loại quý hiếm như tôm hùm, tôm sú, mực ống, mực nang, san hô...; có vùng mặt nước có khả năng nuôi trồng thủy sản khá lớn, tổng diện tích 15.000 ha. Đây cũng chính là một trong những điều kiện thuận lợi để Quảng Bình vươn lên trở thành tỉnh mạnh về biển, sớm trở thành một trong những trung tâm kinh tế biển của cả nước trong thế kỷ của “biển và đại dương”.

Tuy nhiên, với điểm xuất phát thấp, nguồn lực đầu tư cho lĩnh vực này còn hạn chế, do đó, quá trình khai thác tiềm năng, phát huy lợi thế của biển gặp nhiều khó khăn. Vấn đề đặt ra là cần một hệ thống các giải pháp đồng bộ, trong đó, việc tập trung tuyên truyền, thông tin đối ngoại về tiềm năng, thế mạnh để thu hút đầu tư phát triển bền vững kinh tế biển ở Quảng Bình là một nội dung quan trọng.

2. MỘT SỐ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC VÀ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

Sau hơn 5 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 36-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) và Chương trình hành động số 27-CTr/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Bình thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ tám của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) về “Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045” trên địa bàn tỉnh, công tác thông tin tuyên truyền về phát triển bền vững kinh tế biển ở Quảng Bình được chú trọng và đạt nhiều kết quả tích cực.

Một là, lực lượng tham gia làm công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại ngày càng đa dạng, trong đó đã phát huy vai trò, hiệu quả của lực lượng báo chí và các sản phẩm mang tính chất báo chí. Tính đến

tháng 5/2025, Quảng Bình có 3 cơ quan báo chí trong tỉnh; 21 bản tin của các huyện ủy, các cơ quan, tổ chức trên địa bàn tỉnh; 41 trang thông tin điện tử tổng hợp; 8 trung tâm văn hóa thể thao và truyền thông cấp huyện; 149 đài truyền thanh cấp xã. Ngoài ra, có hơn 80 phóng viên của hơn 60 cơ quan báo chí Trung ương, báo ngành hoạt động trên địa bàn, trong đó có nhiều cơ quan báo chí có ấn phẩm truyền thông đối ngoại hoặc chuyên trang xuất bản bằng tiếng nước ngoài.

Trong bối cảnh thế giới bước sang kỷ nguyên số, với những phương tiện, hình thức thông tin truyền thông mới, hệ thống báo chí điện tử, phát thanh, truyền hình trên mạng internet phát triển mạnh, nhiều báo điện tử được thành lập và phát triển nhanh chóng, với số lượng người truy cập ngày càng cao như Báo Quảng Bình online, báo Nhân dân, Vietnamnet, Dân trí, Tuoitreonline... Số lượng chương trình, chuyên mục, ấn phẩm bằng tiếng nước ngoài ngày càng tăng. Các cơ quan báo chí đa dạng hóa các phương thức thông tin, vừa đẩy mạnh tuyên truyền trên các trang truyền thông, vừa đẩy mạnh tuyên truyền trên các kênh thông tin mạng, qua đó phát huy vai trò trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, thông tin đối ngoại, đưa hình ảnh về vùng đất, con người, thế mạnh về biển của tỉnh Quảng Bình đến với bạn bè trong nước và quốc tế.

Hai là, phương thức tuyên truyền, thông tin đối ngoại ngày càng đổi mới, sáng tạo, đa dạng hóa, phù hợp với tình hình thực tiễn. Công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại thông qua con đường ngoại giao, thông qua các cơ quan báo chí được chú trọng. Trên cơ sở đó, các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị của tỉnh thường xuyên tổ chức, trao đổi các chuyến thăm chính thức, hữu nghị với các nước trên thế giới và trong khu vực. Công tác tuyên truyền đối ngoại thông qua các cơ quan đại diện của Việt Nam ở nước ngoài, các tổ chức quốc tế và phóng viên nước ngoài đến tác nghiệp tại Quảng Bình; thông qua các cuộc gặp mặt đại diện các chính khách, các cơ quan báo chí, các tổ chức ngoại giao, hội thảo nghiên cứu khoa học ở các nước và tại Quảng Bình.

Những năm qua, tỉnh Quảng Bình luôn tạo điều kiện để các đoàn làm phim, phóng viên của các cơ quan thông tấn, báo chí, truyền hình nước ngoài đến hoạt động tại Quảng Bình để thực hiện các phóng sự về

Nhật Lệ là một trong những bãi biển đẹp nổi tiếng của tỉnh Quảng Bình

công tác phát triển, bảo vệ rừng; giới thiệu, quảng bá du lịch Quảng Bình, Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và hang Sơn Đoòng; giới thiệu về cảnh quan, tiềm năng, thế mạnh về kinh tế biển của tỉnh Quảng Bình. Trong đó có: Đoàn làm phim thuộc kênh truyền hình BBC Planet Earth, Vương Quốc Anh; hãng sản xuất chương trình truyền hình Story House Productions (Đức); Kênh truyền hình Megahertz (Đức); Dự án “Quản lý rừng bền vững và bảo tồn đa dạng sinh học” (VFBC) Trung ương; Công ty sản xuất chương trình truyền hình Wolves (Hoa Kỳ); Hãng sản xuất chương trình CPL Production Ltd (Anh). Các bài viết của phóng viên cơ quan báo chí nước ngoài đã được nhiều trang tin, báo chí thế giới dẫn lại. Qua đó, hình ảnh, tiềm năng, thế mạnh của Quảng Bình ngày càng được bạn bè trong nước và quốc tế biết đến.

Ba là, nội dung tuyên truyền ngày càng được đổi mới với các thông tin về chủ trương, đường lối của Đảng, tiềm năng hợp tác và phát triển, về con người, truyền thống lịch sử, văn hóa Quảng Bình, chính sách đối ngoại của tỉnh đối với bạn bè quốc tế và khu vực; thông tin về kinh tế đối ngoại, thu hút đầu tư, thương mại, du lịch Quảng Bình. Đặc biệt, tỉnh tập trung tuyên truyền phát triển năng lượng điện gió, với bờ biển hơn 116 km, đây là tiềm năng lớn để Quảng Bình phát triển điện gió ngoài khơi như một ngành công nghiệp mới.

Cùng với đổi mới nội dung tuyên truyền, tỉnh Quảng Bình đã tiến hành xuất bản, sản xuất nhiều tài liệu, ấn phẩm, phóng sự tuyên truyền về thông tin đối ngoại, biển, đảo. Trong đó, tỉnh đã thực hiện phóng sự “Quản lý và bảo vệ biên giới đất liền Việt Nam - Lào”; xuất bản ấn phẩm “Quảng Bình - Thiên đường khám phá và trải nghiệm”; Phim quảng bá đầu tư về Quảng Bình (tiếng Nhật, tiếng Anh); tài liệu, ấn phẩm giới thiệu tiềm năng

và cơ hội đầu tư vào Quảng Bình (tiếng Nhật, tiếng Anh). Bên cạnh đó tỉnh đã tăng cường các hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch tại hội chợ, hội nghị, các đoàn công tác trong và ngoài nước, như: Chương trình quảng bá du lịch Quảng Bình qua điện ảnh Hollywood; Hội chợ du lịch Travex và diễn đàn du lịch ASEAN; Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Triều; Tổ chức Lễ hội hàng động Quảng Bình; Tổ chức triển lãm bản đồ và trưng bày tư liệu về “Hoàng Sa, Trường Sa của Việt Nam - Những bằng chứng lịch sử và pháp lý” tại các huyện, triển lãm ảnh và phim phóng sự - tài liệu về cộng đồng ASEAN... Nội dung tuyên truyền tập trung vào chủ quyền biển, đảo, biên giới lãnh thổ quốc gia; tuyên truyền về quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật, các quyền và lợi ích hợp pháp của Việt Nam trên biển Đông phù hợp luật pháp quốc tế; thông tin đối ngoại về vấn đề tôn giáo, dân tộc, dân chủ, nhân quyền, tự do báo chí... ngày càng đầy đủ, đa chiều, có chiều sâu.

Bốn là, cơ chế phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị trong công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại ngày càng hiệu quả. Các cơ quan trong khối báo chí, tuyên truyền, thành viên Ban Chỉ đạo công tác thông tin đối ngoại tỉnh thường xuyên trao đổi thông tin qua nhiều hình thức khác nhau như: cơ chế giao ban, báo cáo nhanh, phối hợp xây dựng tài liệu thông tin nội bộ về các vấn đề quan trọng, thu hút sự chú ý của dư luận; cơ chế chủ động cung cấp thông tin cho báo chí qua giao ban các cơ quan báo chí và họp báo định kỳ. Công tác phối hợp tham mưu xây dựng, ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về thông tin đối ngoại bảo đảm phù hợp với thực tiễn, có tính khả thi cao.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại, tuyên truyền về

phát triển bền vững kinh tế biển ở Quảng Bình vẫn còn những hạn chế, bất cập. Tần suất, cường độ tuyên truyền chưa cao, thiếu thường xuyên; nội dung, hình thức và cách thức tuyên truyền chưa đa dạng, phong phú, thiếu các sản phẩm truyền thông hấp dẫn, chất lượng; các kênh truyền thông chưa đa dạng và phù hợp với từng nhóm đối tượng công chúng, tận dụng các phương tiện truyền thông mới còn hạn chế; một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa coi trọng đúng mức tầm quan trọng của công tác tuyên truyền chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển ở đơn vị, địa phương mình; vẫn còn hiện tượng tuyên truyền mang tính hình thức; công tác kiểm tra, đánh giá, sơ kết, tổng kết đối với công tác tuyên truyền chưa thường xuyên.

3. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG KINH TẾ BIỂN CỦA TỈNH QUẢNG BÌNH TRONG THỜI GIAN TỚI

Với mục tiêu đến năm 2030, đưa kinh tế biển tỉnh Quảng Bình cơ bản đạt các tiêu chí về phát triển bền vững kinh tế biển, các ngành kinh tế thuận biển đóng góp khoảng 15-20% GRDP; đẩy mạnh phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, trong đó du lịch biển là động lực tăng trưởng chính. Để thực hiện có hiệu quả các mục tiêu đề ra, cần chú trọng lựa chọn nội dung và đổi mới phương pháp tuyên truyền, trong đó thực hiện đồng bộ một số giải pháp:

Một là, lựa chọn các nội dung trọng tâm, trọng điểm để tuyên truyền, xác định đây là nhiệm vụ lâu dài, thường xuyên, liên tục của các cấp ủy, chính quyền, của cả hệ thống chính trị từ tỉnh đến cơ sở. Trong các nội dung tuyên truyền, trước hết phải tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền về “Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045”; Chương trình hành động của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh và Kế hoạch của UBND tỉnh về phát triển bền vững kinh tế biển giai đoạn 2021 - 2025, gắn với tuyên truyền thực hiện các nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị, địa phương. Đồng thời, chú trọng tuyên truyền 5 chủ trương lớn; 3 khâu đột phá được Hội nghị Trung ương 8 khóa XII xác định trong Nghị quyết số 36-NQ/TW; 6 nội dung và các giải pháp trong Đề án hợp tác quốc tế về phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030 và các văn bản chỉ đạo của Trung ương, Chính phủ, các bộ, ban, ngành và của tỉnh về chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển.

Trong tuyên truyền cần xác định làm rõ những thuận lợi và khó khăn, thời cơ và thách thức trong phát triển kinh tế biển, đảo; phổ biến những kiến thức pháp luật quốc tế và trong nước về biển, đảo; những cơ sở pháp lý, bằng chứng, tư liệu lịch sử trong và ngoài nước khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với các

đảo, quần đảo trên biển Đông, đặc biệt là hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa; khẳng định quan điểm nhất quán của Đảng và Nhà nước trong giải quyết tranh chấp trên biển thông qua thương lượng hòa bình, trên cơ sở luật pháp quốc tế và trong nước; chú trọng giới thiệu những thành tựu phát triển kinh tế biển của địa phương; vai trò của các thành phần kinh tế tham gia vào phát triển kinh tế biển, đảo; về tiềm năng, thế mạnh của kinh tế biển Quảng Bình.

Hai là, linh hoạt, sáng tạo, đổi mới hình thức tuyên truyền thông qua tuyên truyền miệng; tài liệu, xuất bản ấn phẩm và cổ động trực quan; phát huy các phương tiện truyền thông chính thống và truyền thông xã hội. Đồng thời, tuyên truyền thông qua tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về biển đảo, thi sân khấu hóa, thi vẽ tranh cổ động, sáng tác về biển, đảo quê hương... Các cơ quan báo chí trong tỉnh thường xuyên tuyên truyền thông qua các chuyên trang, chuyên mục như: Phát triển kinh tế biển, Quốc phòng toàn dân, Biên phòng toàn dân..., trong đó chú trọng những nội dung liên quan đến phát triển kinh tế biển, chủ quyền biển đảo, quảng bá du lịch biển, nhằm cung cấp, cập nhật thông tin, giới thiệu tiềm năng, thế mạnh của kinh tế biển tỉnh Quảng Bình đến với cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong tỉnh và bạn bè trong nước, quốc tế.

Bên cạnh đó, tỉnh cũng tăng cường tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về biển, đảo cho đội ngũ phóng viên báo chí, các cán bộ chủ chốt. Các sở, ban, ngành, địa phương, đơn vị, nhất là 6 địa phương ven biển (Quảng Trạch, Ba Đồn, Bố Trạch, Đông Hới, Quảng Ninh, Lệ Thủy) thường xuyên chủ động phối hợp, tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn về tuyên truyền biển, đảo cho đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp huyện, cấp cơ sở, cán bộ tuyên giáo, báo cáo viên, tuyên truyền miệng các cấp, cán bộ văn hóa; cán bộ địa chính và lãnh đạo cấp huyện, xã để nâng cao kiến thức pháp luật về bảo vệ tài nguyên môi trường biển, đảo; tổ chức hoạt động hưởng ứng “Tuần lễ biển và hải đảo Việt Nam” hàng năm, góp phần nâng cao nhận thức về vai trò, tiềm năng của kinh tế biển, nhiệm vụ bảo vệ và phát triển bền vững tài nguyên môi trường biển.

Ba là, chú trọng đầu tư phát triển nguồn nhân lực làm công tác truyền thông có chất lượng cao, nền tảng công nghệ báo chí truyền thông mới phục vụ công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại đáp ứng yêu cầu mới. Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư diễn ra mạnh mẽ, hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, đòi hỏi lực lượng làm công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại phải đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ cao hơn. Do đó, cần tổ chức các lớp đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại cho cán bộ chuyên trách

Đoàn viên thanh niên Quảng Bình hưởng ứng chương trình làm sạch môi trường biển

và các lực lượng làm công tác truyền thông. Trước hết cần bồi dưỡng kỹ năng tuyên truyền, diễn thuyết cho đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền các cấp. Kỹ năng diễn thuyết trước công chúng là tập hợp mọi hành động của người cán bộ nhằm truyền đạt tư tưởng hướng đến thu hút, thuyết phục công chúng và định hướng, dẫn dắt, điều khiển, động viên hành động của họ. Để thu hút người khác chú ý lắng nghe, khi diễn thuyết trước công chúng đòi hỏi người cán bộ làm công tác tuyên truyền phải sử dụng hai hệ thống giao tiếp đó là hệ thống phương tiện ngôn ngữ và hệ thống phương tiện phi ngôn ngữ.

Bốn là, cần có chiến lược xây dựng, tuyên truyền quảng bá hình ảnh, thương hiệu của tỉnh Quảng Bình đối với bạn bè quốc tế. Cấp ủy, chính quyền các cấp, các cơ quan đơn vị cần ý thức rõ tầm quan trọng của việc xây dựng thương hiệu của địa phương. Bởi lẽ, thương hiệu địa phương không chỉ mang lại lợi ích thiết thực cho chính quyền, mà còn tạo ra những hiệu ứng tốt về hiệu quả đầu tư và thị trường từ bên ngoài, kích thích những nội lực bên trong. Cùng với công tác tuyên truyền, cần tăng cường công tác đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, thông tin độc hại xuyên tạc về hình ảnh Việt Nam nói chung, Quảng Bình nói riêng trên internet và mạng xã hội.

4. KẾT LUẬN

Thế kỷ XXI được xem là “Thế kỷ của đại dương”. Biển đóng vai trò đặc biệt quan trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội cũng như vấn đề an ninh quốc gia và địa phương. Lịch sử phát triển của nhân loại đã chứng minh tính đúng đắn vai trò của biển đối với sự phát triển của mỗi quốc gia ven biển. Kinh nghiệm lịch sử cho thấy “vươn ra biển là thịnh vượng”. Trải qua các thời kỳ lịch sử, biển đảo của tỉnh Quảng Bình luôn góp

phần giữ một vai trò quan trọng trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và quá trình xây dựng đất nước. Trong bối cảnh hiện nay, kinh tế biển đang trở thành động lực phát triển của tỉnh Quảng Bình. Với nguồn tài nguyên phong phú và đa dạng, biển đảo của tỉnh Quảng Bình có vị trí chiến lược quan trọng đối với sự phát triển kinh tế biển tổng thể của quốc gia. Vùng biển của tỉnh Quảng Bình là một mắt xích quan trọng trong tuyến hàng hải thông thương nội địa chủ yếu trong toàn quốc, khu vực và quốc tế. Chính vì thế, việc quan tâm đến công tác tuyên truyền, thông tin đối ngoại nhằm góp phần phát triển bền vững kinh tế biển của tỉnh Quảng Bình là xuất phát từ yêu cầu phát triển nhanh và bền vững của các ngành kinh tế biển gắn với bảo vệ chủ quyền, quyền chủ quyền và quyền tài phán quốc gia đối với biển đảo và vùng trời của Tổ quốc■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2018), Nghị quyết số 36-NQ/TW ngày 22/10/2018 về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, t.I, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
3. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình (2021), Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII.
4. Hội đồng nhân dân tỉnh Quảng Bình (2022), Nghị quyết số 67/NQ-HĐND ngày 26/7/2022 về Quy hoạch tỉnh Quảng Bình thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050.
5. Nguyễn Thanh Minh (2011) “Tiềm năng biển Việt Nam và chính sách hợp tác quốc tế về biển trong thập niên đầu thế kỉ XXI”. Nxb Đại học Kinh tế Quốc dân Hà Nội.